

[Thorkil Kristensen.]

det, som har været den væsentligste Hemske for en Genoplivelse af den internationale Handel i disse Aar, nemlig Mangelen paa international Købekraft, haard Valuta, i de Lande, der først trænger til at importere. Den vigtigste Betingelse for, at den internationale Handel for Alvor kan komme i Gang igen, er, at de Lande, der navnlig trænger til at importere, bliver sat i Stand til at betale for den nødvendige Import, og det er jo det, der først og fremmest sker gennem Marshall-Hjælpen. Det er ogsaa Tanker, som vi her i de nordiske Lande i længere Tid har haft Forstaaelse af. Jeg synes, der er Grund til at fremhæve, at paa det nordiske Udenrigs-, Finans- og Handelsministermøde, som blev holdt i Dagene 10.—12. Maj 1947 i Stockholm, blev der fremsat en Erklæring, som bl. a. sagde netop dette, at den vigtigste Betingelse for en Genoplivelse af den internationale Handel var, at de Lande, som har et produktionsmæssigt Overskud, stiller Kapital til Raadighed for Lande, som er i en vanskeligere Stilling, saaledes at den valutamæssige Spænding kan blive ophævet. Det var godt og vel 3 Uger før Udenrigsminister Marshall fremsatte ganske de samme Tanker i sin epokegørende Tale den 5. Juli 1947 paa Harvard Universitet.

Den internationale Kreditgivning var allerede før Krigen til Dels gaaet i Staa paa Grund af, at det, som er al Kredits Fundament, nemlig Tillid, ikke var til Stede i det ønskede Omfang. Efter Krigen, der jo har ramt de europæiske Landes Økonomi saa haardt, har en økonomisk Spænding forøget Vanskelighederne. De europæiske Lande har paa Grund af deres kolossale Genopbygningsbehov, et Behov, som de skulde tilfredsstille ved Hjælp af et reduceret og forringet og delvis ødelagt Produktionsapparat, staaet over for meget, meget store Krav. De havde derfor Trang til at supplere deres egen Produktion med en meget betydelig Import udefra. Det eneste Land, der har haft en dertil svarende Overvægt i sin Produktionsevne i Forhold til sit eget Forbrug, har været et Land uden for Europa, nemlig Amerikas Forenede Stater, og det er jo i en Nøddeskal Baggrunden for Dollar-nøden.

Europa trænger til Import. Det eneste Land, der har haft den fornødne Eksportkapacitet, er De Forenede Stater, men Import-Eksport skal betales, og det er derfor naturligt, at der gik Svind i de europæiske Dollarbeholdninger. Marshall-Planen er den logiske Konsekvens af denne Situation. Det er sjældent, forekommer det mig, at en stor

og rigtig Tanke er gennemført saa konsekvent, som det sker her. Nu er det jo klart, at dette ogsaa er i De Forenede Staters velforstaaede egen Interesse. Det har man ikke fra nogen Side lagt Skjul paa, men alligevel bør det paaskønnes, forekommer det mig, at man virkelig paa denne Maade tager Konsekvensen af Situationen. Det maa jo alligevel for den amerikanske Borger tage sig saadan ud, at han paatager sig Ofre for at bidrage til Genopbygningen i Europa. Det betyder, at Amerika stiller sig solidarisk med de andre Lande, som har kæmpet den Frihedskamp, den sidste Krig var. Vi bør heller ikke glemme, at skal Marshall-Planen ikke føre til Inflation, saa maa den Købekraft, der her stilles til Raadighed for ikke-amerikanske Faktorer, neutraliseres ved, at man samtidig reducerer Købekraften for Amerikas egen Befolkning, det vil sige, at Marshall-Planen finansieres gennem Skatter. Og jeg har da ogsaa forstaaet, at dette principielt bliver Tilfældet trods det forestaaende Præsidentvalg.

Det maa under disse Omstændigheder meget beklages, at en Række af de europæiske Lande, nærmere bestemt østeuropæiske Lande, har stillet sig uden for det Samarbejde, der her er taget Initiativet til. Hele Europa trænger til Genopbygning, ikke blot for sin egen Skyld. Det er jo saadan, at det enkelte Lands Genopbygning ogsaa er til Fordel for de andre Lande. Naar vi f. Eks. her i Danmark trænger til en Genopbygning af vort Landbrugs Produktionsapparat, er det ikke alene for vor egen Skyld, men ogsaa, for at vi derigennem kan yde større Bidrag til Europas Levnedsmiddelforsyning og derigennem til det samlede europæiske Genopbygningsarbejde. De Kræfter, som har bevirket, at de østeuropæiske Lande har stillet sig uden for dette Samarbejde, har derfor efter min Mening ikke gjort nogen god Gerning, og jeg tror, at det ogsaa for de østeuropæiske Lande selv i stigende Grad vil blive klart, at det er meget beklageligt, at de ikke er kommet med her. Jeg haaber, at flere og flere af de europæiske Lande vil slutte op om det Samarbejde, som jeg for mit Vedkommende med Glæde ser at Danmark gaar ind i.

Saa meget om Marshall-Planens Indhold. Hvad angaar dens Form, saaledes som den bl. a. kommer til Udtryk i de Dokumenter, der her er forelagt os i Dag, har jeg derimod visse kritiske Bemærkninger at gøre. Der er enkelte Punkter, som forekommer mig uheldige. Der er ogsaa enkelte, som forekommer mig uklare, og jeg anmoder derfor om en ganske kort Udvalgsbehandling, for at visse